

KATEDRA ŽURNALISTIKY
Posudek na magisterskou diplomovou práci

Autor/ka: Tereza Pospíšilová

Titul (česky + anglicky): Analýza mediálního dialogu – Otázky Václava Moravce
(Media dialogue analysis – Otázky Václava Moravce)

Vedoucí práce: Mgr. Petra Chvojková

Hodnotící kritéria	% podíl	hodnocení na celkové známce
Znalost literatury k tématu, použití relevantních zdrojů a dostatečný počet odkazů; správně vedený vědecký aparát:	10%	3
Charakter tématu, vymezení tématu a formulace cílů práce:	10%	4
Logická výstavba práce a struktura textu:	10%	4
Volba a použití adekvátní metodologie:	15%	4
Kritická reflexe zdrojů:	15%	4
Dostatečná analýza problému:	15%	4
Ucelené shrnutí výsledků práce a korektně formulovaný závěr:	15%	4
Jazyková úroveň textu (stylistická a gramatická):	10%	3

Celkové hodnocení před obhajobou:	4
--	----------

Do tabulky se wpisují **celá** čísla od 1 do 4, přičemž 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně. Výsledné hodnocení, které tabulka na základě vepsaných hodnocení sama sečte, převedte do navržené klasifikaci dle platné **klasifikační stupnice** (1 = A; 1,5 = B; 2 = C; 2,5 = D; 3 = E; 4 = F) a vepište do řádku níže.

Navrhovaná klasifikace před obhajobou:	F
---	----------

Témata a připomínky pro obhajobu, průběh obhajoby:

(je nutno vyplnit pro kvalitní přípravu na obhajobu; počet témat a připomínek rozšiřte podle vaší potřeby)

-

Cítí-li vedoucí práce či oponent/ka potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby verbálně, necht' tak prosím učiní zde:

Vzhledem ke skutečnosti, že jsem v diplomové práci T. Pospíšilové shledala velmi závažné nedostatky, které mě bohužel vedly k tomu, abych práci celkově hodnotila stupněm F, uvádím níže v jednotlivých bodech, z jakých důvodů není možné práci akceptovat:

1. Cíle práce nejsou jasně stanoveny. Z předloženého textu nelze jednoznačně usoudit, jaký je hlavní výzkumný cíl. Na s. 2 sice diplomantka explicitně uvádí cíle své práce, nicméně v dalším textu je už dále nerozpracovává, a v analytické části se doslova „vynořují“ cíle „nové“ – poprvé na s. 34 a 35 (tedy už v analytické části) se práce zmiňuje „o komunikačních strategiích“, „moderátorském stylu“, aniž by bylo blíže specifikováno, co se zde těmito koncepty přesně myslí. Celkový analytický rámec není

tedy vystavěn dostatečně koherentně na to, aby bylo možné sledovat hlavní výzkumný cíl.

2. Dalším, a též velmi závažným problémem je nedostatečné vymezení základních konceptů a jejich častá dezinterpretace (např. dezinterpretace pojmu *preferenční organizace* – viz námitka níže). Pokud jsou nějaké koncepty uvedeny, jsou často uvedeny jen neúplně a nedostatečně na to, aby bylo možné na nich postavit analýzu. Nejsou zde zmíněny sociologické koncepty, které hrají při sekvenční analýze důležitou roli. (Např. chybí Goffmanův koncept interakčního pořádku /Goffmann 1983/, interakčních rituálů /Goffmann 1967/ aj.).
3. Většina centrálních pojmů analýzy dialogu je špatně přeložena do češtiny (nehledě na to, že chybí jejich základní vymezení a ukotvení) – např.:
 - o na s. 16 je uveden název kapitoly „Přebírání slova“, diplomantka má zřejmě se na mysli koncept tzv. *turn taking*, tedy střídání (replik) mluvčích v rozhovoru.
 - o *opravné sekvence* (*repair sequences*) jsou zde mylně překládány jako „konverzační opravy“ (s. 17).
 - o na s. 39 diplomantka kapitolu nazývá „Vítání hostů“ – zřejmě má na mysli tzv. *zvací presekvence*, které úzce souvisí s preferenční organizací dialogu a globální organizací rozhovoru.
 - o na s. 46 v kapitole s názvem „Udělování slova“ má diplomantka mysli zřejmě *pravidla střídání mluvčích v rozhovoru* – a to taková pravidla, která si určují sami aktéři dialogu (v daném institucionálním kontextu). Opět se jedná o špatný překlad termínů do češtiny.
 - o na s. 52 diplomantka uvádí, že se zaměří na to, „jakým způsobem Moravec do svých otázek kóduje preference“ – není jasné, co tím má přesně na mysli, a z dalšího čtení textu je jasné, že diplomantka koncept preference a preferenční organizace dialogu zcela dezinterpretovala a nepochopila jeho smysl.
 - o na s. 54 je opět špatný překlad mechanismu „turn-taking“ jako „přebírání slova zpět“ (jedná se o střídání (replik) mluvčích v rozhovoru).
 - o na s. 60 jsou *opravné sekvence* (*repair sequences*) nazývány reformulacemi, tento pojem se v češtině nepoužívá (srov. Nekvapil 1998).
 - o na s. 64 jsou tzv. *předzávěrové sekvence* (*pre-closing sequence*) označovány velmi laicky jako „loučení se s hosty a diváky“.
4. Vzhledem ke zvolené hlavní metodě analýzy (tou má být sekvenční analýza dialogu) v teoretické části zcela chybí klíčové koncepty pro sekvenční analýzu, a to koncepty *globální organizace rozhovoru*, *preferenční organizace* (a jejich provázanost se základními etnometodologickými koncepty Garfinkela a Goffmanna).
5. V práci se také vyskytuje řada redundantních odborných informací, které autorka „mimořádně“ zmiňuje, v textu je však dále nerozpracovává, a není tak jasná jejich funkce (např. na s. 20 uvádí, že John Ellis se v 80. letech zabýval rozdílem mezi rozhlasovým a televizním vysíláním; neuvádí však blíže, kdo je J. Ellis, v jakých publikacích o těchto záležitostech píše, a jak jsou tato jeho zkoumání relevantní pro její téma práce – opět není jasné, kde na tohoto autora diplomantka narazila, není uveden v závěrečném seznamu literatury).
6. V textu se vyskytuje řada nezakotvených a nepřesných citací a parafrází a práce se tak pohybuje na velmi tenké hraně – není jasné, co je autorčina formulace, kdy se jedná o citaci, a kdy o parafrázi. Vzhledem k tomu, že se v textu objevuje řada zdrojů, které nefigurují v závěrečném seznamu literatury, lze se domnívat, že je autorka přejala z některých – jí uvedených zdrojů (tzv. sekundární citace). Na tuto skutečnost však ani jednou neupozorňuje (!) a dopouští se tak velmi závažného přestupku v práci se zdroji. Diplomantka by měla objasnit, jak k nim získala přístup (viz např. na s. 12 autorka v textu uvádí odkaz na Levinsona (1992) – nicméně není jasné, jakou publikaci má na mysli, a jaký Levinsonův koncept). Na stejné straně se

zmiňuje, že Searle stanovil dva typy otázek, opět zde není uvedeno, kde o tom Searle hovoří, a proč to ve své práci zmiňuje, když v zápětí dodává, že jeho typologie otázek je pro její práci nepotřebná. Podobných případů je v textu ještě několik (viz výše zmíněný J. Ellis).

7. Není jasné, proč je věnován tak rozsáhlý historický exkurz některým zakladatelským osobnostem etnometodologické analýzy dialogu (H. Sacksovi, Goffmannovi, Garfinkelovi), navíc např. u Goffmanna jsou uvedeny některé jeho koncepty velmi selektivně – viz bod 2 výše. Naopak v práci absentuje jádro teorií, týkajících se poznatků fungování mediálního dialogu, jeho institucionálními podmínkami (a omezeními), zkoumání jehož vlastních pravidel a organizace mělo být jedním z primárních cílů její práce (alespoň soudě podle úvodního vymezení).
8. Diplomantka bohužel zcela dezinterpretovala smysl etnometodologicky zaměřené analýzy dialogu – zcela se jí vytratila kategorie sociálního pořádku (social order), kategorie smyslu (inspirace fenomenologií A. Schutze), tedy skutečnost, jakým způsobem členové společenství (ethnos) udělují smysl svému bytí (interakční pořádek) a vysvětlení toho, jakou roli v tomto procesu hrají rozhovory mluvčích daných společenství, a vlastní (etnometodologická) konverzační analýza. Kdyby si diplomantka ujasnila tyto základní pilíře etnometodologického přístupu, neměla by problémy s vymezením základních výzkumných cílů, ani problémy s ujasněním si toho, které teoretické koncepty do její práce a patří, a které nikoliv.
9. V textu je také jako samostatná kapitola uveden portrét moderátora portrét Václava Moravce, který patří jednoznačně do příloh, nikoliv do vlastní analýzy.
10. Co se týče vlastní analytické části, autorka (až na výjimky) prakticky nepracuje s žádným z teoretických konceptů, které si vymezila v první části své práce, a předchozí teoretická část tak de facto ztrácí smysl. Při vlastní analýze tak diplomantka logicky zůstává jen na úrovni deskripce, zcela chybí explanace a interpretace jevů, které popisuje. Při analýze se jí navíc doslova „vynořuje“ řada nových konceptů (nijak teoreticky neukotvených, např. sociální kategorizace, nastolování témat, atd.) a jak už bylo zmíněno výše i řada nových výzkumných cílů, se kterými si však diplomantka neví rady.
11. Ani po jazykové stránce není text akceptovatelný. Objevuje se v něm řada větných konstrukcí, která nedávají smysl, což je zřejmě dáno nepřesností překladů (viz výše upozornění na špatný překlad některých konceptů; např. na straně 6 autorka píše o „jakýkoliv svých aktivitách“ – a myslí tím postupy zvládání každodenních záležitostí, které etnometodologové nazývají „metodami“).

Nedoporučení k obhajobě:

*Magisterská diplomová práce **není** vedoucím či oponent/kou **doporučena** k obhajobě, pokud celková známka před obhajobou **je horší** než „dobře“.*

Vedoucí či oponent/ka musí nedoporučení k obhajobě slovně odůvodnit.

Vzhledem k závažnosti výše uvedených námitek (nejasnost ve stanovení cílů, špatné a nedostatečné vymezení základních pojmů, nedostatečná analýza problému a nenaplnění výzkumných cílů) předkládanou diplomovou práci **nelze doporučit** k obhajobě.

Podpis vedoucího práce (jen v tištěné verzi):

Petra Chvojková, v. r.

Poznámka pro studenta/ku:

Pokud **nedoporučují** magisterskou diplomovou práci k obhajobě **oba** hodnotící posudky, **obhajoba se nekoná**.

Pokud **nedoporučuje** magisterskou diplomovou práci k obhajobě **pouze jeden** hodnotící posudek, student/ka **má právo se** obhajoby **zúčastnit**.